

CHORWACJA

Informacja o sytuacji gospodarczej i stosunkach gospodarczych z Polską

Informacje ogólne:

powierzchnia:	56,6 km ²	
ludność:	4,2 mln	
głowa państwa:	prezydent Zoran Milanović	od 18 lutego 2020 r.
premier:	pan Andrej Plenković	od 19 października 2016 r.
minister spraw zagranicznych:	pan Gordan Grlić-Radman	od 22 lipca 2019 r.
minister gospodarki i zrównoważonego rozwoju:	pan Tomislav Čorić	od 23 lipca 2020 r.
minister turystyki i sportu:	pani Nikolina Brnjac	od 23 lipca 2020 r.
minister planowania przestrzennego, budownictwa i skarbu państwa:	pan Darko Horvat	od 23 lipca 2020 r.
ambasador Chorwacji w Polsce:	pan Tomislav Vidošević	od 9 stycznia 2019 r.
ambasador RP w Chorwacji:	pan Andrzej Jasionowski	od 1 stycznia 2018 r.
najbliższe wybory parlamentarne:	2024 r.	

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne:

WSKAŹNIKI	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2021*	2022*
PKB (w mld EUR)	44,616	46,615	49,094	51,950	54,237	49 283	---	---
PKB na 1 mieszkańca (w EUR)	10 630	11 100	11 600	12 040	12 450	11 500	---	---
PKB (wzrost/spadek w %)	2,4	3,5	3,1	2,7	2,9	-8,0	5,4	5,9
Nadwyżka / deficyt budżetowy (% PKB)	-3,3	-1,1	0,8	0,2	0,3	-7,4	---	---
Dług publiczny (% PKB)	84,3	80,8	77,6	74,3	72,8	88,7	---	---
Inflacja (HICP w %)	-0,3	-0,6	1,3	1,6	0,8	0,0	1,5	1,3
Bezrobocie (w %)	16,2	13,1	11,2	8,5	6,6	7,5	---	---
Eksport towarów i usług (w mld EUR)	11,663	12,489	14,750	15,350	15,001	---	---	---

Import towarów i usług	20,595	21,976	23,886	25,153	23,385	---	---	---
------------------------	--------	--------	--------	--------	--------	-----	-----	-----

Źródło: EUROSTAT, UNCTAD (dane dot. inwestycji bezpośrednich), DG ECFIN (* prognoza)

1. Podstawowe informacje

Pod koniec 2014 r., po trwającej 6 lat recesji, chorwacka gospodarka powróciła na ścieżkę wzrostu i w latach 2015 – 2019 PKB kraju stale wzrastało o średnio 2 – 3%. Według jesiennych prognoz DG ECFIN na skutek kryzysu gospodarczego wywołanego pandemią COVID-19 PKB Chorwacji miał zmniejszyć się w 2020 r. o 10,8% w porównaniu z 2019 rokiem. Obecnie (luty 2021 r.) szacuje się, że spadek był na poziomie 8,9%. Przewidywania na rok 2021 są jednak optymistyczne – przewiduje się, że chorwacka gospodarka wzrośnie o 5,3% r/r, natomiast w 2022 r. – o 4,6% i osiągnie poziom sprzed pandemii. Z kolei Bank Centralny Chorwacji szacuje, że w 2020 r. PKB kraju zmniejszyło się o ok. 8%, natomiast wzrost w 2021 r. wyniesie ok. 5% (dane za grudzień 2020 r.). Tym samym była to największa recesja od czasu zakończenia tzw. wojny ojczyźnianej, która trwała do 1995 roku.

Agencje ratingowe utrzymują stabilny rating dla Chorwacji, z perspektywą pozytywną, na poziomie BBB- (Fitch oraz Standard & Poors) i Ba2 (Moody's).

Jednym z głównych priorytetów Chorwacji związanych z uczestnictwem w Unii Europejskiej jest zastąpienie krajowej waluty (chorwacka kuna) wspólną walutą – euro. Chorwacja planuje przystąpić do strefy euro z początkiem 2023 roku. W lipcu 2020 r. została włączona do systemu ERM II. Od lat realizuje reformy mające na celu spełnienie kryteriów konwergencji. Ponadto Chorwacja zobowiązała się przeprowadzić do marca 2022 r. dodatkowe reformy m.in. przeciwdziałające tzw. „praniu brudnych pieniędzy”, poprawiające jakość zarządzania w spółkach skarbu państwa i redukujące obciążenia administracyjne i finansowe krajowej gospodarki.

Chorwacja jest krajem, który tradycyjnie znacznie więcej importuje niż eksportuje (bilans handlowy w 2019 r. na poziomie ok. -135 mln euro), rekompensując tę nierównowagę znacznymi wpływami z turystyki (70% eksportu usług stanowią wpływy z turystyki), które według danych za 2019 r. wynosiły ok. 25% PKB kraju. Chorwacja utrzymuje natomiast dodatnie saldo w handlu usługami, na poziomie niemal 10 mld euro.

Chorwacja obecnie nie ma problemów z inflacją. Problemem jest jednak relatywnie wysoki poziom zadłużenia sektora publicznego.

Podstawowe dane makroekonomiczne sytuują ten kraj w grupie najsłabszych gospodarczo i najbardziej dotkniętych kryzysem ekonomicznym państw UE. Niepokojące pozostają wskaźniki dotyczące stopy bezrobocia – mimo znacznego spadku w porównaniu np. z 2015 rokiem (16,2%), nadal pozostaje na wysokim poziomie (7,5% w 2020 roku). Ma to związek z kryzysem ekonomicznym wywołanym przez pandemię Covid-19 i dużą zależnością krajowej gospodarki od sektora turystycznego. Ponadto na wysokim poziomie pozostaje stopa bezrobocia wśród osób młodych – 14,6% w 2020 r., co stanowi 10. wynik w UE.

Według danych Narodowego Banku Chorwacji łączna wartość inwestycji zagranicznych w kraju w okresie od 1993 do 2019 r. wyniosła 31,80 mld euro, co pozwala zaliczyć Chorwację do grupy krajów europejskich o najwyższym poziomie inwestycji zagranicznych *per capita*. Największymi inwestorami w Chorwacji są Austria, Niderlandy, Niemcy, Włochy, Luksemburg, Węgry, Słowenia, Wielka Brytania, Francja i Szwecja. Znaczna część zainwestowanego kapitału to inwestycje w sektor pośrednictwa finansowego (banki, ubezpieczenia) – 23%, przemysł – 19%, handel – 16%, sektor nieruchomości i budowlany – 9%, ICT – 6% i zakwaterowanie – 4%. Relatywnie niewiele jest inwestycji typu *greenfield*, tworzących nowe miejsca pracy.

2. Wymiana handlowa z Polską (mld euro)

Według danych GUS za 2020 r. Chorwacja była **33. partnerem handlowym Polski pod względem eksportu**, natomiast **64. partnerem pod względem polskiego importu**. Z kolei zajmowała 45. miejsce pod względem obrotów handlowych.

Obroty towarowe Polski z Chorwacją (w mln)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Dynamika 2020 2019	I – VIII 2020	I – VIII 2021	Dynamika I-VIII 2020 I-VIII 2021
Eksport	550,1	606,4	720,5	854,0	930,5	916,8	98,5%	598,4	757,3	126,6%
Import	171,3	180,4	173,0	176,9	184,7	198,3	107,4%	124,3	155,5	125,1%
Obroty	721,4	786,8	893,5	1 030,9	1 115,2	1 115,2	100,0%	722,7	912,9	126,3%
Saldo	378,8	425,9	547,5	677,1	745,8	718,5		474	601,8	

Źródło: GUS

Wymianę handlową z Chorwacją charakteryzuje dodatnie saldo obrotów handlowych, które cyklicznie wzrastało aż do 2019 roku. W 2020 r. wyniosło 718,5 mln euro. Ze względu na trwającą pandemię Covid-19 w 2020 r. polsko-chorwackie obroty towarowe pozostały na niezmiennym poziomie i – podobnie jak w 2019 r. – osiągnęły wartość 1,115 mld euro.

Według wstępnych danych GUS za okres **od stycznia do sierpnia 2021 r. polski eksport do Chorwacji wzrósł o 26,6% w porównaniu do analogicznego okresu rok wcześniej. Wyniósł 757,3 mln euro.** Z kolei polski import z Chorwacji wzrósł o ok. 25% i był na poziomie 155,5 mln euro. Łącznie od stycznia do sierpnia br. polsko-chorwackie obroty towarowe wyniosły niemal 913 mln euro (wzrost o 26,3%).

W 2020 r. polski eksport do Chorwacji zmalał jedynie o 1,5% w porównaniu do roku 2019 i osiągnął wartość ok. 916,8 mln euro. Głównym powodem spadku eksportu był kryzys spowodowany pandemią COVID-19. Wśród branż, które odnotowały największy wzrost eksportu, znajdują się: przemysł chemiczny (+7,0 r/r; łączna wartość: 128,5 mln euro) i przemysł lekki (+19,7%; 94,3 mln euro), natomiast największe spadki dotknęły przemysł elektromaszynowy (-3,2%; 217,4 mln euro) i sektor rolno-spożywczy (-14,6%; 202,3 mln euro).

Z kolei polski import z Chorwacji wzrósł o 7,4% w porównaniu do 2019 r. i wyniósł 198,3 mln euro. Zwiększył się import m.in. wyrobów przemysłu elektromaszynowego (+4,2%; łączna wartość: 67,3 mln euro), chemicznego (+10,7%; 30,6 mln euro), artykułów rolno-spożywczych (+4,3%; łączna wartość: 26,5 mln euro), wyrobów ceramicznych (+70,6%; 13,4 mln euro), przemysłu lekkiego (+17,5%; 11,9 mln euro) czy drzewno-papierniczego (+21,4%; 11,3 mln euro).

Pozycjami dominującymi w polskim eksporcie do Chorwacji w 2020 r. były: meble (wartość – 89,3 mln euro), cygara, cygaretki i papierosy (40,4 mln euro), chleb, pieczywo cukiernicze, ciasta, ciastka, wafle (21,5 mln euro), części i akcesoria do samochodów (18,3 mln euro), podpaski higieniczne, tampony i pieluchy (17,4 mln euro), leki (15,0 mln euro), jachty, łodzie i kajaki (13,9 mln euro), czekolada i produkty spożywcze zawierające kakao (13,5 mln euro).

Pozycjami dominującymi w polskim imporcie z Chorwacji w 2020 r. były: leki (15,8 mln euro), aparatura do odbioru telewizji, monitory i projektory wideo (13,4 mln euro), sosy i przyprawy (9,8 mln euro), elementy izolacyjne ze szkła (8,8 mln euro).

Według danych Chorwackiego Urzędu Statystycznego w 2020 r. Polska znalazła się na 11. miejscu wśród partnerów gospodarczych Chorwacji pod względem wartości eksportu, m.in. za Niemcami (1. miejsce), Włochami (2. miejsce), Słowenią (3. miejsce) czy Stanami Zjednoczonymi (8. miejsce) i Francją (9. miejsce), a przed m.in. Wielką Brytanią (13. miejsce), Czechami (15. miejsce) czy Szwajcarią (17. miejsce). Łącznie – według metodologii chorwackiego urzędu statystycznego – chorwacki eksport do Polski w 2020 r. wyniósł 280,09 mln euro.

Z kolei wartość chorwackiego importu z Polski stanowiła 922,680 mln euro. Tym samym Polska znalazła się na 7. miejscu wśród partnerów handlowych Chorwacji pod względem importu. Na wyższych miejscach znalazły się odpowiednio: Niemcy, Włochy, Słowenia, Węgry, Austria i Chiny.

3. Współpraca inwestycyjno-kapitałowa

Polskie inwestycje w Chorwacji

Według danych NBP na koniec roku 2020 wartość polskich inwestycji w Chorwacji wynosiła 172,1 mln euro (w 2019 r. – 193,1 mln euro, w 2018 r. – 191,1 mln euro, w 2017 r. – 185,7 mln euro). Ogółem odpływ polskiego kapitału do Chorwacji był na poziomie 17 mln euro (wobec napływu na poziomie 26,2 mln euro), natomiast dochody polskich przedsiębiorstw z tytułu inwestycji (BIZ) w Chorwacji wynosiły 5,5 mln euro.

Najwięksi polscy inwestorzy w Chorwacji to spółka Globe Trade Centre S.A. (GTC) – inwestycje w centra handlowe w Zagrzebiu i Osijeku, Press Glass S.A. – zakład produkcji szkła płaskiego i fasadowego (rozpoczęta w 2014 r. inwestycja typu *greenfield* o docelowej wartości 30 mln euro), OT Logistics S.A. – nabycie akcji firmy Luka Rijeka d.d. zarządzającej portem morskim w Rijece, Asseco S.A – nabycie kilku chorwackich firm z branży informatycznej za łączną kwotę ponad 26 mln euro i włączenie ich do grupy Asseco SEE, która jest obecnie na tutejszym rynku liderem w sektorze oprogramowania i usług informatycznych dla sektora bankowego i telekomunikacyjnego. Największą polską inwestycją w branży turystycznej jest nabycie hotelu Lovran w nadmorskiej miejscowości Lovran przez POL-MOT Holding – 10 mln euro. Ponadto swoją sieć sprzedażową posiada tu firma Inter Cars, która zainwestowała w Chorwacji łącznie 12 mln euro, stając się największym dystrybutorem części samochodowych. Od 2013 r. sieć taką tworzy grupa CCC, a w roku 2014 polska spółka giełdowa LPP rozpoczęła budowę swojej sieci sklepów z odzieżą (m.in. marki „Reserved”, „Mohito”). Inwestycje na mniejszą skalę mają w Chorwacji także polskie firmy informatyczne Internet Group, Gemius i Veracomp oraz firmy inwestujące w obiekty i działalność turystyczną na wybrzeżu (pensjonaty, mariny, ośrodki nauki nurkowania). W czerwcu 2018 r. należący do Enterprise Investors (EI) fundusz Polish Enterprise Fund VIII podpisał umowę na mocy której objął 100 proc. akcji firmy Studenac, położonej w Dalmacji sieci sklepów spożywczych. W 2019 r. polska spółka R22 dokonała akwizycji chorwackiej spółki Avalon, uzyskując ok. 30% udziału w rynku hostingu i domen. Natomiast w styczniu 2021 r. firma Selvita, specjalizująca się w laboratoryjnych usługach badawczo-rozwojowych, sfinalizowała proces nabycia od spółki Galapagos NV z siedzibą w Belgii 100% udziałów w chorwackiej spółce Fidelta, działającej na rynku badań kontraktowych w obszarze przedklinicznym, za kwotę 31,2 mln euro.

Chorwackie inwestycje w Polsce

Według danych NBP na koniec roku 2020 wartość chorwackich inwestycji w Polsce wynosiła 36,6 mln euro (w 2019 r. – 65,7 mln euro, 2018 r. – 50,3 mln euro, w 2017 r. – 42,9 mln euro). Ogółem napływ chorwackiego kapitału był na poziomie 15,3 mln euro (w 2019 r. – 1,8 mln euro, natomiast w 2018 r. – 6,4 mln euro), natomiast dochody chorwackich przedsiębiorstw z tytułu inwestycji (BIZ) w Polsce wynosiły 2,7 mln euro (w 2019 r. – 7,9 mln euro).

Najważniejsze dotychczasowe chorwackie inwestycje w Polsce to inwestycje firmy farmaceutycznej Pliva (obecnie w składzie koncernu Teva) i producenta przetworów spożywczych Podravka, który jednak zamknął swój zakład w Kostrzycko-Słubickiej SSE uruchomiony w okresie przed akcesją Chorwacji do UE. W 2014 r. chorwacka grupa Orbico, specjalizująca się w dystrybucji artykułów FMCG, nabyła 70 proc. udziałów w spółce Navo Polska Grupa Dystrybucyjna oraz stała się większościowym udziałowcem w firmie Distribev – spółce dystrybucyjnej Grupy Żywiec S.A. Grupa Orbico jest właścicielem m.in. Wella Professionals, Navo Grupa, Distribev i Optima Grupa.

4. Dane kontaktowe

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Chorwacji

adres: Miramarska 23, 10000 Zagrzeb
nr tel: +385 1 48 99 444 / fax: +385 1 48 99 420
e-mail: hrzagamb@msz.gov.pl, veleposlanstvo.poljske@msz.gov.pl
strona internetowa: <https://www.gov.pl/web/chorwacja/ambasada>

Ambasada Republiki Chorwacji w RP

adres: ul. Ignacego Krasickiego 25, 02-611 Warszawa
nr tel: +48 22 844 23 93 / fax: +48 22 844 48 08, 844 22 70
e-mail: croemb.warszawa@mvep.hr
strona internetowa: <http://pl.mvep.hr/>

Opracowanie:

Departament Handlu i Współpracy Międzynarodowej
Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii
Listopad 2021 r.